

УДК 316.42

**Чижова Наталя****ПРОБЛЕМА КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ  
У ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ**

Під поняттям «культурна ідентичність» розуміється раціональне усвідомлення й емоційне відчуття своєї причетності до певного етносу та типу цивілізації. При цьому для індивіда важлива наявність певної віри в цілісність тієї картини світу, в рамках якої розгортаються цивілізаційні та етнічні процеси. Культурна ідентичність слугує підставою для об'єднання людей у групи, і у випадку з цивілізаційним і етнічним виміром ці групи будуть різні. Така ідентичність володіє інтегративною природою, вбираючи в себе широкий спектр знань і умінь, що належать до різних сфер діяльності (професійної, повсякденної, політичної, економічної та ін.), і стаючи істотним параметром мотивації діяльності протягом усього життя людини [2].

Неможливо зв'язати формування культурної ідентичності з якимось локальним періодом соціалізації людини і представити її тільки як результат, який включає людину у формальну систему освіти. Але, з одного боку, освіта покликана формувати цивілізаційну ідентичність, розуміння належності індивіда до біологічного виду, який займає особливе місце в природі і від якого потрібно ведення діяльності, що не суперечить глобальним інтересам існування в середовищі. З іншого боку, освіта повинна забезпечити соціалізацію нових поколінь в умовах певного соціуму і формування людського потенціалу конкретної економіки [1, с. 58]. Водночас освіта стає значущим чинником складання глобальної і національної культурної ідентичності.

Освіта як чинник формування культурної ідентичності має розглядатися не тільки як відповідь на сформульоване зовнішнє соціальне замовлення до системи освіти. Будучи чинником становлення індивідуальності, освіта – не просто механізм передачі знань, умінь і навичок, а швидше спосіб розвитку особистості. Особистість при цьому розуміється як суб'єкт вільної творчої ді-

яльності. Освіта, розглянута крізь призму ідентичності, передбачає ставлення людини до власного розвитку як до цінності. У процесі освіти на відповідних вікових етапах у людини повинні формуватися певні цілісні види діяльності та відповідні їм здібності.

**Література:**

1. Дзвінчук Д. Освіта в історико-філософському вимірі: тенденції розвитку та управління / Д. Дзвінчук. – К. : ЗАТ «Нічлава», 2006. – 101 с.
2. Мадей Н. М. Проблема культурної ідентичності : курс лекцій / Н. М. Мадей [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.franko.lviv.ua>.